

אני ואני

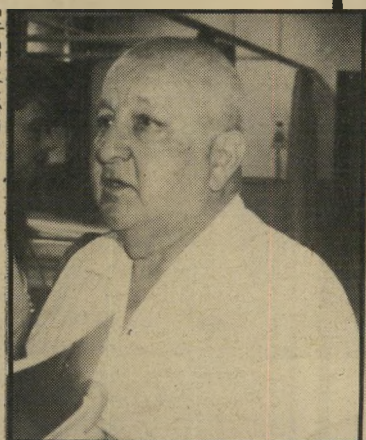
לונתן שדה, ילד בן 4 וארבעה חודשים, מת בבית החולים איכילוב. אחרי שנחם שלוש פעמים במחלקת הלב. בראשונה ב־8 ביולי, בשנית כעבור שבוע, ב־15 ביולי, וכפעם האחרונה ב־31 באוגוסט 1987.

בתלונה שנשלחה עליידי קרובי המישפחה למנכ"ל משרד הבריאות, הפרופ' יורם לס, ב־29 בנובמבר 1987, נטען שהילד מת כתוצאה מהניתוחים וחוסר טיפול מתאים בתקופה שלאחר הניתוח הראשון. עוד נטען שלא נעשה תה אבחנה נכונה לפני הניתוח, וגם בזמן הניתוח הראשון עצמו; שהילד לא קיבל טיפול מתאים אחרי הניתוח הראשון; שהניתוח השני בוצע מוקדם מדי. המישפחה טוענת שהיא נאלצה להזמין חלק מהיועצים על־חשבונה לבית החולים איכילוב.

המישפחה דרשה להקים לאלתר ועדת חקירה, כדי לבדוק את תלונתה.

הרוד הצעיר של יונתן ז"ל, ישראל שדה, הרגיש שהמישפחה רואה את בית החולים איכילוב אחראי למותו של יונתן שדה, שנגרם עקב מכלול מהדלים בבית החולים, ועקב מחרל רפואי ורשלנות רפואית.

הרוד הצעיר, ישראל שדה, השתחרר לא מכבר מהצבא, אחרי שירות כיוודות קרבות. הוא היה בטוח שגם הגורמים הממונים על מערכת הבריאות מעוניינים להוציא את האמת לאור. לכן לקח על עצמו את הגשת

ציון צמיר, העלים הזה

הפרופסור סולובייצ'יק טיטול מסקום למקום

יונתן?

הנרון: תלונה על ביה"ח איכילוב
אני מאשר קבלת מכתבך מיום 29.11.87.

העברתי פנייתך לפרופ' מ. סולובייצ'יק, נציב קבילות הציבור במשרדנו, אשר יברוק את המקרה וישיבך ישירות.

הפרופסור לס לישראל שדה: 4.12.87
העברתי פנייתך...

הנרון: ירישה להקמת ועדת חקירה
הנרון: 28.3.88
אני מאשר קבלת מכתבך הנ"ל.
העברתי לסיפ"ל של פרופ' מ. סולובייצ'יק, נציב קבילות הציבור במשרדנו, אשר יברוק בקשר וישיבך ישירות.

הפרופסור לס לישראל שדה: 18.3.88
העברתי פנייתך...

הרוד ישראל ביקש את המנכ"ל להסביר מה זו ועדת חקירה, ומה תפקידו של הפרופ' סולובייצ'יק, ומדוע לא מתקבלת ממנו תשובה כלשהי.

עם כל ההבנה...

למיכתב זה השיבה עליזה פרג, הפעם בתור עוזרת ראשית לפניות וקבילות הציבור: קראנו את מיכתבך ואנו תמהים על הסיגנון שנקטת... עם כל הבנתנו למצב המישפחה ולרגשותיך, אנו מבקשים שתתאזרו בסבלנות עד לגמר עבודת הוועדה.

המילחמה האבודה של מישפחה שכולה: האם מותר להורים לדעת ממה מת בנם?

שרה: העברתי את הנושא... בלי קשר להמשך הטיפול (הוקמה ועדת חקירה או הוקמה ועדת חקירה? או הנושא הועבר לפרופ' סולובייצ'יק או העניין יידון בבית המישפחה?) יש לשאול כמה שאלות את הפרופ' יורם לס, מנכ"ל משרד הבריאות: ● איך ניתן להסביר את התשובה הפורמלית, חסרת העניין וחסרת התודע, כן, שהוא נותן במשך חצי שנה למישפחה ששיכלה את בנה? ● האם קרא את מיכתביו של ישראל שדה? ● האם הוא חושב שתקופה של שיביעה חודשים לבריאת סיבות המוות היא תקופה סבירה למישפחה, המחכה בקוצר רוח להסבר מדוע נפטר בנה? ● האם מבין הפרופ' לס את סיבילה

כעבור חודש, כאשר לא התקבלה כל תגובה מהפרופ' משה סולובייצ'יק, כתב ישראל שדה תיזכורת ראשונה למנכ"ל, ובה ביקש לענות לשאלה: מה נעשה בעניין חקירת מותו של יונתן שדה?
בשם משרד הבריאות השיבה לו עליזה פרג, מנהלת מדור התלונות: "ב־16.12.87 פנינו לגורמים מוסמכים במשרדנו, וביקשנו להזמין את תגובת בית החולים איכילוב". (גור מים מוסמכים: הכוונה קרוב לוודאי לפרופ' סולובייצ'יק).

ב־5.2.88 פנה ישראל שדה שוב למשרד הבריאות ושאל: "מתי תוקם ועדת חקירה בנוגע למותו של יונתן שדה?" הוא האשים את משרד הבריאות בסחבת.
כעבור חודש נוסף שלח הרוד הבלתי־נלאה תיזכורת נוספת, וביקש גם להשיב מרוע כלל לא התקבלה כל תגובה לעצם קבלת התיזכורת הראשונה? שוב דרש הקמת ועדת חקירה. אחרי שתי תיזכורות נוספות קיבל ישראל שדה מיכתב נויפה מסמנכ"ל לתפקידים מיוחדים: עם כל ההבנה

לצערכם הכבד בשל נסיבות האסון שפקד אתכם, תיזכורותיך לא תורמות להחשת בריאת התלונה. עוד כתב הסמנכ"ל: "ועדת חקירה התמנתה, ומי נייסוננו ברור מעל כל ספק כי עבודת הוועדה תארך מיספר שבועות". הסמנכ"ל הבטיח: עם קבלת מסקנות והמלצות ועדת החקירה, נשוב ונודיעך מסקנותינו.
המישפחה נפגעה מאוד ממיכתבו של הסמנכ"ל ושאלה את המנכ"ל יורם לס, במיכתב חדש, מהי ועדת החקירה שהתמנתה והאם זו אותה ועדת חקירה שאותה הם דרשו.
אחרי שתי התיזכורות והמיכתב לגבי ועדת החקירה, קיבל הרוד מיכתב החתום עליידי הפרופ' יורם לס, מיום 28 במרס 1988, המהווה העתק מילה

הפרופסור לס טיול עד הסווח

של המישפחה, ומדוע לא עשה רבר כדי לזרז את החקירה? ● מדוע הוא מגלה חוסר־אנושיות בתשובותיו הפורמליות והבירוקראטי טיות? ● יותר גרוע, האם יתכן שמישהו חותם בשם הפרופ' יורם לס על טופס מוכן מראש, והפרופ' סולובייצ'יק משמש כשעיר־לעזאזל? קשה להאמין שהפרופ' משה סולובייצ'יק בעצמו הוא כל־כך אדיש, אחרי עשרות שנים של עבודה כרופא. האם יתכן שהוא כלל לא קיבל מהפרופ' לס את התלונה של ישראל שדה? ישראל שדה ההעולם הזה: ברור לי כי שום דבר כבר לא יחזיר לנו את יונתן שלנו. אולם אנו, שנותרנו רק עם הכאב, התיסכול והועם, מבקשים להרקיץ ולהעניש את האשמים, כדי להחזיר גבר על המערכת הביורוקראטית, העומדת כחומה בצורה מול האזרח הקטן?

במילה של מיכתבו של הפרופ' יורם לס עצמו מהתאריך 4.12.87: "העברתי לטיפולו של פרופ' מ. סולובייצ'יק, אשר יברוק בקשתך וישיבך ישירות". מישפחת שדה הופתעה מתשובתו זו של המנכ"ל, וכתבה לו מיכתב שבו שאלה: "אם העברת את העניין לטיפולו של פרופ' סולובייצ'יק רק אחרי מכתבי מיום 27 במרס 1988, משמע לא עשית כן לאחר קבלת מיכתבי מיום 29.11.87 — וזאת למרות שטענת שעשית כך במיכתב מיום 4.12.87. אם אמנם העברת העניין לטיפולו של הפרופ' מ. סולובייצ'יק לאחר קבלת מיכתבי מיום 29.11.87 (כפי שטענת במיכתבך מיום 4.12.87), וכי 28.3.88 הנך כותב לי שוב כתגובה למיכתבי מיום 27.3.88 כי העברת את דרישותי להקמת ועדת חקירה לטיפולו של הפרופ' מ. סולובייצ'יק — אזי הרבר מצביע על סחבת, ומוכיח כי אינך ממחזר לתור אחר האמת ולמוצאה".

ביורוקרטיזם? אידיוטזם?

ב־4 בדצמבר 1987 שלח מנכ"ל משרד הבריאות, הפרופ' יורם לס, תשובה לישראל שדה: "העברתי פנייתך לפרופ' מ. סולובייצ'יק, נציב קבילות הציבור במשרדנו, אשר יברוק את המקרה וישיבך ישירות". ממכתב זה מתחילה המסכת של ישראל שדה, שגיבורה הראשי הוא מנכ"ל משרד הבריאות, הפרופ' יורם לס.

הקשה, שהוא ימות בבית החולים אחר ולא אצלם? איני בא לקבוע האם צודקים או אינם צודקים קרובי מישפחתו של יונתן שדה ז"ל, או האם הם רואים נכונה את כל העובדות הרפואיות. אבל אני משוכנע בדבר אחר: שתלונה כזאת חייבת להיברק מיד, וש תוצאות הבדיקה חייבות להימסר לי מישפחה כדי לעזור לה, אם אפשר, לחזור לחיים תקינים. לפחות השאלה של "טיטוליו" של יונתן בין בתי החולים מחייבת תשובה ברורה. לא מן הנמנע להגיע למסקנה שהעברתו של יונתן שדה מבית החולים אחר למישפחה, במצב קשה, היתה בין הגורמים שהביאו למותו. עברו כבר שיביעה חודשים מאז תלונתו של ישראל שדה למשרד הבריאות, אך עד כה לא נתקבלה תשובה עניינית על הסיבות שגרמו למותו של יונתן.